

**Kupajte
VOJNE BONDE!**
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaši v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

**Kupajte
VOJNE BONDE!**
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), DECEMBER 19, 1944.

ŠTEVILKA (NUMBER) 292

Nemci vrgli Amerikance 15 milj nazaj

Nedoločeno stališče Zed. držav v rusko-poljskem mejnem sporu

Amerika je za poravnavo sedaj, ako se da doseči sporazum

WASHINGTON, 18. dec.—Zed. države so danes podale formalno izjavo glede rusko-poljskega mejnega spora, v katerem pravijo, da nimajo ničesar proti poravnavi spora pred koncem vojne, "ako se doseže sporazum med Združenimi narodi, ki so direktno prizadeti."

V kontrastu s stališčem britanske vlade, ameriška vlada ne urgira Poljakov, da naj takoj izravnajo spor z Rusijo glede svoje vzhodne meje.

Stettinius podal izjavo

Izjavo, ki je očvidno nedoločena, je podal državni tajnik Stettinius na svoji redni konferenci s časnikarji, v kateri je ponovljena že poprej izražena želja ameriške vlade, da Poljska po vojni postane "svobodna in neodvisna država, v kateri si bodo Poljaki uredili svoje notranje

"Pravda" odgovarja kritikom; opozarja, da Rusija še vedno nosi največje vojno breme

MOSKVA, 18. decembra. Sovetsko, glasom katerih Rusi na jetoško ogroženje proti podežjujem vloge, ki jo igra Rdeča vojska v sedanji ofenzivi na Madžarskem, je včeraj zopet le na zapadni fronti. Rečeno je, da je proti Rusom na vzhodni našlo izraza v pikrem odgovora, da je proti Rusom na vzhodni fronti 1. decembra stalo 200 uradni organ ruske komunistične stranke na članek, ki je bil pred nekaj dnevi priobčen v Sovjetski listi so včeraj objavili članek znanega ruskega neuradni ameriški vojaški revi-journalista Elijie Ehrenburga, v katerem je brez podrobnega razglabljanja med drugim rečeno:

"Nekega naroda se ne more vojna v Evropi 7. decembra osvoboditi fašizma ene vrste in tekočega leta za končana, ako bi ga potem izročiti v roke fašistične Rusije manj interesirala za mu druge vrste. Vsako polovico svoje interese v Baltiku in na čanstvo je nesmiselno. Ako se Balkanu, Velika Britanija pa za fašizma ne bo vsepovsod s kojovo "življensko črto" v Srednjim iztrgal, potem bodo čez deset ali dvajset let zopet tekuški potoki krvi."

PISMO IZ SMARTNE LITIE SOLE V OKUPIRANI NEMCAMI SE ZAPRO

Miss Milka Kres, 6726 St. Clair Ave., je včeraj prejela potem Rdečega križa pismo od svoje sestre Ivane Černe, iz Smartne Litije, ki ji piše, da je doma vse dobro in da so sedaj še vsi zdravi. Bratje se nahajajo v Gornjem logu pri Litiji. Pošiljajo pozdrave sestri Milki Kres in stricu Louis Kres, ki se nahaja v Forest City, Pa. Pismo je bilo pisano 12. julija leta.

DAROVI ZA DOMOVINO

Pri društvu Naprej št. 5 SNP so darovali za potrebo ljudstva v domovini (WRFASSD) sledenje: Louis Belay, 885 E. 73 St., \$10; Joseph Zalar, 1180 E. 58 St., \$3; John Ježek, 1167 Norwood Rd., \$1.

POGREG JAKOBA JARCA

Pogreb pokojnega Jakoba Jara se bo vršil v četrtek ob 9. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopalisko.

F. D. R. podpisal davčno predlogo za socialno zaščito

WASHINGTON, 17. decembra. — Predsednik Roosevelt je včeraj pod protestom podpisal zakonski načrt, ki določa, da davek za socialno zaščito, znašajoč 1 procent, ki ga morajo plačati delodajalci na izplačanju mezd, ostane za dobo enega leta neizpremenjen. Predsednik je izjavil, da se je s sprejemom predloga le odložil čas, ko bo morala finančna struktura socialne zaščite preureediti.

Administracija je napravila tri brezuspešne poizkusne, da bi se davek za socialno zaščito povisil iz 1 na 2 procenta. Ako Kongres ne bi bil sprejet te predloge, bi bil davek na letna mezde do \$3,000, avtomatično zvišan na 2 procenta, in zvezni sklad za "Social Security" bi v prihodnjem letu narastel za milijardo in pol dolarjev.

Novi grobovi

JOHN LEVSTEK

Kot smo že včeraj poročali, je umrl John Levstek, star 63 let, stanovanec na 1239 E. 60 St. Doma je bil iz vasi Grebenje pri Velikih Laščah, odkoder je prišel v Cleveland 43 leti.

Bil je član društva sv. Antonia št. 139 C. K. of O. Tukaj zapušča soprogro Frances, rojeno Ferlin, sina Johna in dve hčeri: Jennie in Frances. Pogreb se bo vršil v sredo ob 9. uri zjutraj iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopalische.

JOSEPH KEEFER

V nedeljo, ob 11:30 uri zvečer je umrl Joseph Keefer, star 60 let, vдовec, ter stanovanec pri svojem sinu na 955 E. 69 St., katerega žena je hči družine Bajec. Pokojni je rodom Litvin. Započa tri sinove: Lawrence, Alfred in Leonard, ter brata Andrew, v Deborah, Pa. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 9:30 uri zjutraj iz A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda v cerkev St. George, E. 66 St. in Superior Ave., ter nato na Calvary pokopalische.

SEJA DIREKTORIJA SDD

Seja direktorija SDD na Recher Ave. se bo vršila v sredo, ob 8. uri zvečer. Vsi direktorji so prošeni, da se seje udeležijo polnoštevilno.

Nemški vojni ujetniki

Te dni je bilo naznanjeno, da bo poslanih v Cleveland 50 nemških vojnih ujetnikov, ki bodo na zemljišču Crile vojaške bolnišnice v Parmi, Ohio, zgradili stavbo, v kateri bo eventualno nastanjenih okrog 500 nemških vojnih ujetnikov. Vojske ujetnike se namerava rabiti za razna dela okrog bolnišnice. Od več strani v javnosti pa so prišli protesti proti temu načrtu, češ, da navzočnost Nemcev ne bo ugodno vplivala na duševno stanje ranjenin vojakov.

Ako bodo Nemci navzlic temu poslanici v Cleveland, ni znano.

LETNA SEJA PROGRESIVNIH SLOVENK

Jutri, ob 7:30 uri zvečer se bo v Slovenskem narodnem domu vršila letna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovenk. Članice so prošene, da se polnoštevilno udeležijo, ker vršile se bodo volitve in ukrepalo o drugih važnih zadevah.

RDEČA VOJSKA PRODIRA SKOZI SLOVAKIJU

Borba za madžarsko prestolico je zopet vzplamela

LONDON, 18. dec. — Borba za Budimpešto je danes vzplamela z novo besnostjo, ko so čete Rdeče vojske vdrlje skozi nemško linijsko na zapadni strani, kjer stoji sedaj pet milj od mesta.

Daleč na severnem sektorju so druge sovjetske sile naglo nadaljevale z obkoljevanjem nemških sil in prodirevale globlje v Slovakinijo. Rusi so v gorovju Bukka zajeli na tisoče Nemcev in prodriči v neposredno bližino mesta Košice (Kassa).

Glasom zadnjih poročil iz Moskve, stope Rusi samo še dve milji od tega važnega železniškega stekališča v Slovakiniji.

Pri Pestu se Nemci počasi umikajo, borec se za vsakodan zemlje. Poročila iz Moskve pravijo, da se z velikim naskokom na Budimpešto ne odlaša nič manj vsled slabega vremena kot vsled sovražnega odpora.

Lincoln Co. razdelil \$3,000,000 bonusa

Lincoln Electric Co. v Clevelandu je naznanilo, da bo letos razdelila med svoje delavce in uslužbence \$3,000,000 bonusa. Čeke, ki bodo znašali od \$150 do \$40,000, bo dobilo te dni 1,100 uslužbencev. Povprečna vstopajšča, ki jo prejemajo delavci, bo znašala \$2,700, oziroma nekoli več kot lansko leto. Najnovnejši delavci dobijo po \$150, medtem ko bodo načelniki štirih departmov v tovarni prejeli po \$40,000 vsak. Veliike bonuse bo izplačalo za božič tudi več drugih clevelandskih podjetij, med njimi zlasti znana tovarna Jack & Heintz Inc.

Kratke vesti

Zahteva, da se pobijanje Židov strogo kaznuje

WASHINGTON, 18. decembra. — Senator Guy M. Gillette, demokrat iz Iowe, je imel govor, v katerem je predlagal, da se Združeni narodi zedinijo v deklaraciji, da se zločine, ki so jih nacija izvršili na židovskem prebivalstvu v Evropi, smatrajo za vojne zločine in kaznujejo kot tak.

Gillette je izjavil, da je masno pobijanje Židov v Nemčiji in okupiranih deželah "peklensko zločinstvo", ki se mu bo napravilo konec le tedaj, ko Adužružni narodi nastopijo vzajemno in z največjo odločnostjo. Tak napravljajo v tem času početki v koncentracijskih taboriščih in v takozvanih delavskih bataljonih.

Nemci vedo, da so vojno v vojaškem oziru že izgubili, je rekel Gillette, in skušajo sedaj le dobiti boljše mirovne pogoje. To se vidi iz tega, ker z vojnimi ujetniki zadnji čas bolje povzvani v masnem napadu zopet zavzeli belgijsko mesto Malmedy.

Druge brzovjake s fronte ustvarjajo vtis, da je sovražnik napredoval najmanj štiri milje zapadno od dotičnega vojnega mesta, ki leži 14 milj zapadno od nemško-belgijske meje.

Novo nemško orožje

Nemci bombardirajo sektorje prve in devete ameriške armade noč in dan z neke nove vrste tajnih orojem, o katerem ni objavljenih nobenih podrobnosti.

Prvo znamenje, kolikšen je obseg nemške ofenzive, je prišlo z objavo poročila z glavnim uradom Ameriške zračne sile, ki pravi, da so britska letala napadajo 20 nemških oklopnih vozil "zapadno od St. Aveleta", ki se nahaja 18 milj zapadno od meje in 24 milj južnozahodno od trdnjavskega mesta Liege.

Zavezniška zračna sila v akciji

Iz Anglike je pridržalo tekom dneva 1,100 težkih bombnikov, ki so zdrobili tri zelene postaje, ki si plijojo ojačanja na nemške linije, medtem ko je 5,000 ameriških letelic trdnjav vrglo 2,000 tonov bomb na Kolin, Coblenz in Maiz.

NOVE URADNICE

Društvo Collinwoodske Slovenske št. 22 SDZ je izvolilo slednje uradnice za prihodnje leto: Predsednica Fannie Brezovar, podpredsednica Gertrude Bokal, tajnica Rose Simenc, 799 E. 155 St., tel. MU 8111; blagajničarka Pauline Mausar, zapisnikarica Rose Mickovic, nadzornice: Filomena Sedey, Josephine Bernot in Mary Jerman, zastavonosilka Mary Malovrh, zastopnica za Slov. dom na Holmes Ave.: Fannie Brezovar in Pauline Mausar, za Slov. del. dom na Waterloo Rd.: Fannie Brezovar, društvena zdravnika sta Dr. Skur in Dr. Opaskar.

DR. KERN ODSOTEN

Dr. F. J. Kern je odsoten iz mesta ves ta teden. V svoj urad na 6233 St. Clair Ave. se vrne dne 26. decembra.

IVAN CANKAR

Clane dramatske zborni "Ivan Cankar" se vabi na redno mesečno sejo jutri večer, 20. decembra, v navadnih prostorih. Razpravljajo se bo o prihodnosti igri "Vdova Rošinka", ki bo podana na pustno nedeljo, 11. februarja.

Naši fantje-vojaki

Na kratek dopust je prišel T/Sgt. Anton J. Bokal, Jr., s svojo ženo Eleanore, rojeno Dolenc, in osem mesecov starim sinčkom. Prišli so s Camp Shelly, Miss., ter se nahajajo na domu staršev Mr. in Mrs. Anton Bokal, st. 731 E. 157 St. T/Sgt. Bokal se vrne na svoje službeno mesto v torek, 26. decembra. Prijatelji so vabljeni, da jih obiščejo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznjašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3d, 1879.

104

Harold Laski (London):

CHURCHILL IN GRČIJA

V politiki se vedno zgodi ono, kar je nepričakovano. Še pred tednom dni je bilo videti, da Churchillovega slovesa ne bo mogel nihče napasti. Danes pa je postal predmet britiskih očitkov in zgražanja širokih krogov progresivnih slojev. Njegova politika intervencije na Grškem je sicer prodrla v parlament — kot je bilo neizogibno — obenem pa je vzbudila na novo vse sumnje in nezaupanje napram možu, ki je v prvi vrsti odgovoren za nemiselnou intervencijo v Rusiji od leta 1918 do 1920.

Ta teden nam je pokazal Churchilla v svoji najslabši formi — slabe volje, izvajajoč in brez velikodušnosti. V tej debati glede Grčije je težko videti onega Churchilla, kateremu niti njegovi nasprotniki niso odredili spoštovanja in naklonjenosti.

Soditi o grškem vprašanju ni lahka stvar. Priznati pa moram, z globokim obžalovanjem, da imam tudi jaz vtis, da je občutek, ki prevladuje v javnosti pravilen — zdi se mi, da ni najbolj naravna stvar za britanske vojake, da morajo umirati zaradi Churchillove strastne ljubezni do monarhije in v prid njegovemu prizadevanju, da vzdržuje še nadalje angleško nadvlado v vzhodnih predelih sredozemskih voda. Velike angleške delavske unije kot transportni delayci in železničarji strogo in ogroženo obsojajo njegovo politiko.

Na žalost moram priznati, da tukaj v Londonu prevladuje mnenje, da je Churchill napravil grškega ministarskega predsednika Georgea Papandreua za svojega "gaulajterja." Nesmiselno je dokazovati, kot je Churchill poskušal dokazati, da je ELAS le mala tolpa tolovajev, ki motijo javni mir.

Churchill poskuša s pomočjo intrig britanskega ambasadorja v Atenah in z vsemi vrstami modernega orožja, s silo in zvijačo, razorožiti levičarske struje na Grškem. Prizadeva si pripraviti pot takemu plebiscitu, da bi imel izvršno oblast v tistem odločilnem trenotku kralj v rokah — in s kraljem one politične stranke v deželi, ki so temu kralju pomagale uvesti diktaturo generala Metaksasa, kar je bila prekršitev njegove priskege v prilog konflikta.

Tudi v slučaju, da smo pripravljeni priznati, da je položaj na Grškem nekoliko zamotan radi tega, ker gre za osvoboditev naroda, ki je trpel pod tujo in domačo diktaturo preko sedem let, je vendar potrebno, da uvidimo, da so oni ljudje, kateri hoče Churchill razorožiti oni, ki so se tako junaško borili proti Mussoliniju in Hitlerju. Važno je, da pomislimo, da so ljudje, kateri Churchill danes napada, v skoro natančno istem položaju, v katerem so bili gerilci maršala Tita, ko je bil Churchill še vnet občudovalec generala Mihajlovića. Churchill si je očividno ustvaril o Grčiji mnenje, po katerem ji namevala odrekati resnično svobodo samoodločbe.

V globini svoje duše pa se Churchill le boji — to nam je njegov govor v House of Commons le preveč natančno razodel — da bi se utegnila uveljaviti na Grškem republikanska ideja in da bi to pomenilo širjenje komunizma. Tako smo torej prišli do tega, da so žrtvovana življenja britanskih vojakov zaradi Churchillove strastne pripadnosti torijskim principom — in sicer v deželi, ki niti ni njegova, in kateri je bil obljudil svoboden izbor vladnega sistema, pod katerim bo njen narod želel živeti.

Priznal bom, da je težko dopustiti več različnih oboroženih sil v deželi, ki je ravnokar odpravil fašistično diktaturo. Toda Churchill ne razloži niti v najmanje, zakaj je ona oborožena sila, kateri daje svojo podporo, ravno rojalistično. Niti v najmanje niti obrazložil, zakaj je treba, da vsilijo angleški bajonet, tanki in letala grškemu ljudstvu vlado, proti kateri stresa zdaj deželo masiven generalni štrajk, vlado, proti kateri se narod bori s toliko besa, da je pripravljen umreti v tem boju. Nemogoče mi je navesti v njegovo obrambo tudi le eno samo ameriško ali sovjetsko mnenje, ki bi zagovarjalo njegovo postopanje. Tudi v organih britanskega liberali-

zma, v časopisih delavske ali liberalne stranke ne uživa nobene podpore.

Z enim samim udarcem je Churchill pahnil britanski prestiž v tako globino, da je skoro tako tragično nizek kot je bil v dneh Stanley Baldwin ali Neville Chamberlaina. Kadar polemizira, govori s tonom razjarjenega človeka, ki je nedostopen vsakemu pametnemu argumentu in je le preveč zadovoljen s tem, da more z grožnjami ukrotiti House of Commons.

Dogodki zadnjega tedna so pokazali, da je Churchill, kljub vsej veličini vodje v vojni, patetično nespособen urediti vprašanja, ki se porajajo iz začetkov miru. Njegovo ravnjanje je spravilo splošne volitve v mnogo večjo bližino. Pokazalo se je, da je v toliko bolj nespособen soditi o ciljih, za katere smo se borili, čim bližje prihajamo zmagi.

O BOŽIČU

Cleveland - Collinwood, O. — Zivimo v Ameriki, ki je dala delna in kruha milijon ljudi, ki so prišli to "obljubljeno" deželo iz vseh krajev sveta. Danes ko je zabranjeno priseljevanje še vedno s hrepnenjem gledajo milijoni na to deželo, o kateri sanjajo, da se v nej cedi med in mleko.

Mogoče mi, ki živimo tu, mislimo malo drugače. Kapitalizem nam daje postave, ki so včasih kaj trde za ubogo delavsko paro. Ko je bila depresija toliko let, so se bogatini kaj malo brigali ali imamo jesti ali ne. Niso nam hoteli dati niti skorje kruha, ki je padla od njih miz, če ni bilo to za njih dobčkarske interese.

Sedaj dobivamo več in več pravic do organiziranja in tudi več gotovosti za čas brezposostenosti in za stara leta.

Za vse to se imamo v veliki večini zahvaliti našemu velikemu predsedniku Franklin D. Rooseveltu, ki uvideva, da so potrebe razne reforme, ki nam bodo mogoče prinesi sistem, ki ne bo slonel le na dobičkarstvu in izkorisčevanju delavskih mas. Čuvajmo te pridobitve ter bodimo noč in dan na straži. Bodimo složni med seboj, ker naši izkorisčevalci vedno gledajo, da se neti razdor med nami, iz katerega kujejo potem svoje interese.

Zdi se mi, da sem zašla od tam, kjer sem mislila, da je prav za prav pričeti. Prišla sem tam iz Goriškega in sicer iz Trnovega pri sončni Gorici, ki se mi zdide sedaj najlepši kraj na zemlji. Mogoče bo kdo rekel: "Hm, ka menja dosti, to je vse." Je ka menje, a vmes pa črna rodovitna zemlja, ki je lahka za obdelovati in ki bogato rodii. Zadaj pa ogromni trnovski gozdovi, o katerih bi človek mislil, da nimajo konca, polni obsežnih jek, ki jum skoro ne vidi vrha.

Razgled, ki se nudi človeku iz Trnova, je nekaj nebesko lepega. Vsa ipravka dolina leži pred teboj, v vsej svoji bogati lepoti. Tam se vidi sveta gora pri Gorici daleč proti Furlaniji prav in Italijo. Tam pa se vali naša Soča, ta bistra hči planin, kakor jo je opetal naš gorški slavček Gregorčič. Prav daljavi pa se vidi sinje morje Adrijansk, ki mora ostati slovensko. Po njem pa plavajo ladje, katere lahko opazi bistro okno. Sedaj je odločilna ura kdo bo imel te lepe kraje. Lah? O ne! Dovolj je krivie pretrpel naš ubogi Primorec. In Rusija, naša mati nam hiti v pomoč in odrešenje.

Iz Trnova je tudi naša neuromna delavka pri Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., Mrs. Marie Rijavec. Mi ji pravimo Marička, ter je splošno priljubljena med nami, radi svoje požrtvovalnosti pri naših narodnih ustanovah. Seveda je še mnogo drugih, ki so prišli od naših krajev. Postavili smo si z žulji svojih rok svoje domove. Hiša slovenskega priseljen-

skemu delavskemu domu.

Ko pridevo v dvorano, sva rinila oba Mr. in Mrs. Primc pred sabo, da bi prva vstopila, pa je bilo kar vse tiho. Stopim pa jaz hitro in zakričim kar na vse glo: Surprise! K temu so vsi pripomogli le, da so vši klicali nama. Midva sva postala vsa zmedena ter potem dolgo nisva mogla priti do tega kaj se prav za prav godi. In da je bilo presenečenje popolno, vstopi pred najo najin sinko Francij in nama pripne šopke cvetlic. Sledile so solze iz najinih oči, pol omedlevica in vzel je kar več dni predno sva prav razumela kako je bilo. Sicer pa res ni karsibodi ko nenadno zagledava toliko prijateljev pred seboj.

Najlepša hvala Mrs. Marie Rijavec, Mr. in Mrs. Joe Primc, Mr. in Mrs. L. Sanabor, Mr. in Mrs. Tony Primc, Mrs. Person, Mrs. Gosnak, Mrs. Gorup, Mrs. Tomle, Mrs. Ana Zaic in bratu Angel Plesničar, ki so si vso stvar omislili in vabilni naše prijatelje.

Hvala Mr. in Mrs. Steve Person za ves trud, ki sta ga imela, da sta dobila našega sina na dopust. Hvala kuharicom: Mrs. M. Rijavec, Mrs. K. Wolf, Mrs. J. Perko, Mrs. M. Rupnik, in Mrs. F. Globočnik. Hvala tudi natakarjem: Mr. F. Jereb, Mr. J. Lonchar, Mrs. J. Gričar in Mr. J. Dermasta. Zahvala naj sprejmejo strežnice, ki so stregle pri mizah: Mrs. J. Prime, Mrs. T. Prime, Mrs. J. Dovgan, Mrs. R. Batic, Miss D. Arko, Miss J. Jenko, Miss D. Fatur, Mrs. F. Spenko, Mrs. Mary Zakrajšek.

Najlepša hvala pvecem zboru Jadran na lepo in ubrano petje. Srčna hvala Mr. Joe Durumu za lepe, v srcu segajoče besede, ki jih je podal v svojem govoru, kar je naju ganilo do solz.

Hvala tudi Mrs. F. Belgan in Mrs. L. Modic, ki sti sprejemali goste pri vratih, kakor tudi Mr. Steve Person in Mr. J. Primc, ki sta vozila ljudi okoli po opravkih in pri pripravah.

Najino prisrečno zahvalo naj sprejmejo sledeči prijatelji:

Mr. in Mrs. B. Sanabor, Mr. in Mrs. J. Prime, Mr. in Mrs. T. Prime, Mr. in Mrs. F. Prudic, Mr. in Mrs. J. Tomle, Mrs. M. Stibič, Mr. in Mrs. L. Marn, Mr. in Mrs. L. Prebešek, Mr. in Mrs. Simičklos, Mrs. F. Tomažič, Miss D. Fatur, Miss J. Jenko, Mr. in Mrs. T. Fortuna, Mr. in Mrs. T. Zupančič, Mr. in Mrs. A. Sosič, Mrs. M. Terčič, Mr. in Mrs. J. Nidoh.

Mr. in Mrs. S. Person, Mrs. M. Hvala, Mr. in Mrs. J. Sišovič, Waterloo Rd., Mr. in Mrs. A. Plesničar, Mr. in Mrs. V. Seitz E. 144 St., Mr. in Mrs. A. Rijavec, Mr. in Mrs. L. Volk E. 161 St., Mr. in Mrs. P. Rijavec in Waterloo Rd., Mr. in Mrs. F. Kosič, Mr. in Mrs. J. Dermasta, Mr. in Mrs. E. Dobida, Mr. in Mrs. C. Ozbič, Mr. in Mrs. J. Milavec, Mr. in Mrs. J. Leban, Varian Ave., Mr. in Mrs. A. Rijavec, Bayliss Ave., Mr. in Mrs. J. Habe, Mrs. Lisy, Mrs. A. Blinger, Bayliss Ave., Mr. in Mrs. L. Kalis, Mrs. Albina Rajk, Mr. in Mrs. Metlika, Sylvia Ave., Mr. in Mrs. F. Plesko, Mr. in Mrs. F. Pretnar, Mr. in Mrs. L. Gričar, Mr. in Mrs. Carol Elas Hale Ave., Mr. in Mrs. J. Tomšič, Mr. in Mrs. J. Skočaj, Mr. in Mrs. L. Karel, Mr. in Mrs. F. Beljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H. McDowell, Miss J. Debeljak, Miss M. Ulogar, Ella Philipp, Mrs. G. Gaser, Mrs. G. Bašel, Mrs. L. Henikman, Mrs. Hakovar, Mrs. Anna Jerše, Mrs. Louis Ogrinc, Miss J. Bawers, Mrs. J. Zakrajšek, Alice Dielman, Dorothy Gray, Richard Chandler, Jack Persky, Mrs. J. Ludvik, Mr. in Mrs. H. Prince, Mr. in Mrs. Plesko, Mrs. L. Zubukovic, Mr. in Mrs. J. Paulič, Alis H.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Jedla sta bravino v obari in košturnovo stegno s solato. Kločila se ni mogla nadopovedati: "To mi je neizrečeno všeč. Jaz imam malce poučen okus. Tukaj se zavabam bolje, nego po angleških kavarnah." — Potem je pristavila: "Ce mi hočeš napraviti prav posebno veselje, pa me poveš na pogrošno plešišče. Blizu tukaj poznam zelo vesel lokal, ki se mi pravi "pri beli kraljici"."

Duroy je presenečen vprašal: "Kdo te je pa tukaj zavkel?"

Gledal jo je in je videl, kako rdi, malo zmedena, kakor da ji je vzbudilo to nenačno vprašanje kočljiv spomin. Po kratkem pomislu, tistem tako kratkem ženskem pomislu, ki ga komaj ujamel, je odgovorila: "Neki prijatelj ..." premolnila je, potem pristavila: "ki je že umrl." — In žalostno je posvela oči, tako žalostno, da je bilo videti naravno.

In Duroy se je sedaj prvič spomnil vsega tistega, cesar ni vedel iz preteklosti te ženske, in se je zamislil. Gotovo je že imela ljubimcev, ampak kakšni ljudje so to bili? Iz katerih slojev? Nekaka nejasna ljubomnost, neke vrste mržnja se je budila v njem zoper njo, mržnja na vse, cesar ni vedel, na vse, kar ni bilo njegovega v tem srcu in v tem bitju. Gledal jo je, zbadala ga je skrivnost, zaprti v to ljubko in tiko glavo, ki se ji je tožilo, morda prav v tem trenotku, po drugem, po drugih. Kako rad bi bil pogledal v te spomine, kako bi brskal po njih, kako rad bi vse vedel, vse poznal! . . .

Vnovič ga je prašala: "Ali me hočeš peljati k "beli kraljici"? To bo šele poštena veselica."

Pomisliš je: "Hm! Prava reč preteklost! Res sem šema, da se s tem ubijam." In nasmehma je odgovoril: "I, kako pa da, draga moja!"

Ko sta bila na cesti, je povzela čisto natihoma, s tistim tajinstvenim glasom, s katerim se pravijo zaupne reči: "Nikdar doslej se te nisem upala tega prosiši; a ne moreš si misliti, kako rada fantujem po vseh stavljali višnjevca pred njim,

V vašo udobnost za nakupovanje bodo naši dve trgovini odprti odslej do božiča od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Imamo popolno zalogu igrač, šivalnih strojev, itd., ter popravljam vsakovrstne električne predmete.

The American Appliance Co.

8209 SUPERIOR AVE. — GA. 3268

12427 SUPERIOR AVE. — GL. 9458

KATRINA'S MILLINERY

6026 St. Clair Avenue

POSTREZE ŽENAM IN DEKLETOM
z finimi kloboki, narejeni po vašemu okusu in narocilu;
nogavicami; spodnjim perilom; rokavicami, itd.

Priporočamo, da obišete našo trgovino, ko kupujete božična darila. — Cene zmerne. — Postrežba vladna.

NAŠA GOSTILNA BO' ODPRTA na STAREGA LETA VEČER ter na BOŽIČNI DAN IN NOVEGA LETA DAN

Serviramo okusna jedila, liker, pivo, itd.

KUNCIC - PEROTTI CAFE

390 E. 156 St., KE. 9809

Veseli božični prazniki želimo vsem našim gostom in prijateljem!

Vsa drhteča, preplašena in vzradoščena, je po malem srebalna rdeči sadni sok, oziraje se z nemirnimi in razvnetimi očmi naokrog. Ob vsaki črešnj, ki jo je pogoltnila, je imela zavest, kakor da dela greh, sleherna kaplja pekoče in močne tekočine, ki ji je zdrmkila po grlu, jo je navdajala s trpko slastjo, z naslado zločinskega in prepovedanega vživanja.

Potem je dejala s pridušenim glasom: "Pojdiva!" In odšla sem, da je kaj."

Ko sta dosegla na plesišče, se je stisnila k njemu, plaha in hkrati zadovoljna, s srečnimi očmi je gledala dekleta in zvonike, in zdaj pa zdaj, kadar je zapazila zastavnega in mirno stojecega stražnika, je dejala, kakor da se hoče zavarovati proti kakršni si bodi nevarnosti:

"Poglej tega policaja — to je tudi grčal!" Za četr ure se je vsega tega naveličala in spremljila jo je do njene hiše.

S tem se je prifela cela vrsta izletov na različne dvomljive kraje, koder se zabava pravosti svet; in Duroy je zasedel pri svoji metresi strastno nagnjenje za tako študentovsko veselje.

Prihajala je na običajne sestanke, oblecena v navadno obliko, na glavi čepico subretke iz vaudeville; in navliz elefantni in skrbno preudarjeni preprostosti v toaleti je nosila vendar svoje prstane, zapestnice in uhane z briljanti, in kadar ji je prigovarjal, naj jih sname, se mu je odrezala:

"A kaj! Saj bodo tako misli, da je navadno kremjenje." Domišljala si je, da je čudo vito preoblečena, da je ni mogoč spoznati, in najsi je bila v resnicni tako skrita kakor noji, je hodila po najbolj zloglasnih beznicah.

Hotela je, da bi se Duroy oblačil za delavca; on pa se je upril in je ostal docela korekten bulvardni gizdal, še svojega cilindra ni hotel zamenjati z mehkim klobukom.

Ona se je potolažila radi te njegove samoglavosti s takim preudarkom: "Naj si mislju, da sem hišnica, ki ima za ljubca mladega fanta iz odličnih krovov." In vsa ta komedija se ji je zdela tako čudovita.

Tako sta hodila po priprostih pivnicah, posedala po zakajenih luknjah na vegasti stolih za starimi lesenimi mizami. Oblak ostrega dima je polnil sobe, kadar je dišalo še od obeda po jedenih ribah; možaki v jankah so robantili in pili z majhnih časih; in natakarji so strmeli nad tem čudnim parčkom, kadar so po-

videli, a ne moreš si misliti, kako rada fantujem po vseh stavljali višnjevca pred njim.

Razsrejen je skočil pokonci.

"Jezi me ne. Preseda mi. Ta-

ko, sedaj veš!"

Bila je izmed tistih žensk, ki jih kljubovalnost draži in ne-

judnjost togoti.

Spregovorila je s prezirno,

hladno jezo:

"Jaz nisem vajena, da bi se z

menoj tako govorilo. Grem pa

sama; z bogom!"

Videl je, da je stvar resna, ži-

vahnio je stopil k nji, jo prikel

za roke ter jih poljubljal jec-

ljaje:

"Oprosti mi, draga moja, o-

prosti, silno sem nervozno no-

coj, strašno nataknjen. Nekaj

mi je hodilo navzkriž, neprilike

sem imel, veš, v svojem poslu."

Odgovorila je, nekoliko foto-

lažena, vendar ne še umirjena:

"To ne briga mene prav nič;

ali misliš, da boš svojo slabu

voljo nad mano iztresal?"

Oklenil je z rokami, po-

tgnil jo proti kanapeju:

"Poslušaj, zlata moja, saj te

nisem hotel žaliti; prav nič ni-

sem mislil, kaj govorim."

Prisilil je, da je sedla, in

je poklenil pred njo: "Ali si

mi odpustila? Reci, da si mi

odpustila."

Hladno je zamrmrala: "Naj

bo, a ne začni mi zopet." — In

ko je vstala, je pristavila:

"Sedaj pa pojdiva na izpre-

hod."

On je še vedno klečal, obje-

maje ji boke z rokami; jecjal je:

"Prosim te, ostaniva tukaj.

Lepo, lepo te prosim. Stori mi

to ljubav. Tako rad bi te imel

nocoj pri sebi, čisto samo zase,

tukaj, poleg kamina. Reci "da,"

iz vsega srca te prosim, reci

"da."

Oporekla je nakratko in o-

stro: "Ne. Jaz hočem iti ven in

se ne uklonim tvojim muham." Tiščal je vanjo: "Lepo te prosim, vzrok imam, zelo važen vzrok . . ." Vnovič je rekla: "Ne. In če nočeš iti z menoj ti, grem pa sama. Zbogom."

S tem pismom je postal sluga k nji, da si je prihranil poštnino, potem pa je premisljeval, kako bi naredil, da bi si preskrbel večerjo.

Ob sedmih ni še ničesar izumil, in strahovita lakota ga je grudila. Nadzadnje se zateče v svojem obupu k zvijačni nakanji. Počakal je, da so se porazili vsi njegov tovariši, in ko je bil sam, je krepko pozvonil. Šefova sluha, ki je bil še tam, da je pazil na pisarje, je prisel.

Duroy je stal nervozni sredi sobe, iskal po žepih, potem pa pa hipoma: "Poglej, Foucart, svojo denarnico sem pozabil doma, pa moram iti dinirat v Luxembourg. Posodite mi petdeset sujev za voz."

Mozak je potegnil tri franke iz telovinika in je prašal: "Ali želite več, gospod Duroy?"

"Ne, ne, to mi je dovolj, hvala lepo." Priporočamo se vam vsem skupaj fantom, možem, ženam in dekletom za nakup vsakovrstnih daril. Pri nas dobite za celo vašo družino vsakovrstnega blaga; za moške, srajce, kravate, spodnje perilo, nogavice in rokavice; za žene in otroke, lepe obleke in sukne; kot tudi vse, kar se potrebuje pri vaši družini. Pridite k nam predno greste drugam. Se priporočamo.

ANZLOVAR'S
6202 ST. CLAIR AVE.
Vogal E. 62 St. in St. Clair

(Dalje prihodnjih)

Mali oglasi

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE
ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu

od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

SNAŽILKE

Polni čas

Tedenska plača

Zglasite se na 5. nad.

EMPLOYMENT OFFICE

Wm. Taylor Son & Co.

FINISHERS

ročne šivilje na krilah

Dobra plača — stalno delo

SAM CUFFARI

2530 Superior Ave.

HOTEL STATLER

ima stalna dela za

Kuhinjske poročnike

moške in ženske

Splošne snažilke

moške in ženske

Busboys (18-45)

Counterwomen

Kuhe

Pri teh delih dobite obede

in uniforme

GORDON GRILL CAFE

928 East 72nd Street

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim gostom in prijateljem!

Se zahvalimo za dosedenje naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče. Postrežemo vam z dobrim pivom, vinom in žganjem ter z dobrim prigrizkom.

PETER IN JOSEPHINE VOGRIG, lastnika

ADDISON FURNITURE

7210 St. Clair Avenue

HEnderson 3417

Nova trgovina z najmodernejsim pohištvo. Pri nas dobite vedno dobro blago po nizki ceni. — Se priporočamo za obisk.

Prav vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

PRIJATELJ'S PHARMACY

Slovenska lekarna

ST. CLAIR AVE. Cor. EAST 68th ST.

ENDicott 4212

Prescription Specialists

We Deliver

Prav vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

LOUIS ERŠTE

6802 St. Clair Avenue

BONDED WINERY NO. 156

HEnderson 3344

Prav vesle božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim gostom!

ANTON MARTINČIČ

5919 Prosser Avenue

Grocerija in mesnica

Prav vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nakupite dobre grocerije in svežega in suhega mesa. Postregli vam bomo najboljše.

Janko N. Rogelj

6208 Schade Avenue

ENDicott 0718

ZAVAROVALNINA IN BONDI
POSTREŽBA
je popolna in zadovoljiva.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjence)

(Nadaljevanje)

In obrisala je solzo, ki se ji je posvetila pod očmi. Meni pa je bilo, kakor da je v tistem trenutku nahajko šla preko mojega srca mehka materna roka in odnesla vso tesnobo, ki se je naselila tam. Zahrepel sem o bratu, a ni ga bilo od nikoder.

Dva detektiva sta me pozvala, naj jima sledim. Vzela sta me v sredo in šli smo po hodniku v vežo, a od tam na cesto. Pred glavnimi vrati je stal tudi policijski stražnik. Uvidel sem, da je tako rekoč vsa hiša obklojena.

"Nekaj posebnega se je moralog zgoditi!" sem pomisil, staknil roki v žep in usmeril korak proti sv. Jakobu. Spremjevalca sta korakala m o l ē vsekakor na eni strani in pazila, da mi ostala vedno vtric. Na najmanjšo mojo kretnjo sta potala pozorna, celo moje poglede sta zasledovala. Po ulici so tale mlakuze, izpod neba je ralo pršilo, grad je bil skrit v sij megli. Bilo je pravcato aprilkovo vreme.

Med potjo sem si prizadeval, brati misli, ki so se razpršile in vse strani kakor splašenaata golobov, ki je trešilo medje. "Kaj se je zgodilo?" Čemu sliko hrupa, premetavanja, naviganja in te grozne molčecnosti? Pačanu je znano vse, zato se ni izrazil določnejše, ko je miril? Ali mu je "dolgi" repovedal, da ne sme z menoj eč govoriti, kot toliko, kar je ekkel? Ce gre slednjič za to, kdo e snoči streljal, jim pač ne bo ežko dognati, da nisem pravoda radi streljanja samega aka preiskava? Kaj, če tiči še taj hujšega poleg? Ako drugače ne pojde, dokažem svojo ne dolžnost na ta način, da izdam, tje sem bil sноči v resnici in takoj sva se ločila s Fanikom in kod sem se vračal domov. Da, Fanika. Kaj si bo pač mislila, ko zve, da so me prijeli? Ali bo prišla na policijo in izpovestala, kako in kaj je med nama in da sem jo spremjal proti domu? Gotovo ne bo zatajila pred temi ljudmi najine ljubezni. In potem bo zopet vse dobro, vse bo pojasnjeno. Oklenila se bo moje roke in ponosno, kljubajoča bova korakala mimo šrupenih pogledov iz policijskega poslopja. — Kaj neki delajo doma? Policista nemara nadljujeta preiskavo. Še enkrat bosta premetala v obrnili vse v sobi, kjer sta "debeli" in "dolgi" iskala brez uspeha. Bog ve, ce ni sedajte glasovir že odprt, a na mizi razvrščena Fanikina pisma in zraven njih v svinjenem papirju zavita verižica? Policista tiščita glavi skupaj, čitala in si namigavata. Zraven pa stoji tata papa in mama . . . In de-

tektiva gotovo ne obdržita zase, kar stoji v pismih. To bo zopet pridiga, ko se vrнем! — Morda pa imajo na policiji že pravega in me peljeta tja ponavedoma, ker še ne vesta, da se je zgodila pomota. Da bi že bil pojasnjen ta skrajno neprijetni aprilsko dogodek!"

Tako in podobno sem čuvstvoval, dokler nismo prispevali na Bleiweisovo cesto pred polstopje policijskega ravnateljstva. Krenili smo v vežo in od tam v tretje nadstropje. Detektiva sta me potisnila z mostoviča skozi vrata na levi strani. Obstal sem sredi večje svetle sobe. Gruča moških je deloma stala, deloma sedela pri podolgovati mizi. Kadili so, delali slabe dovtipe in se smejalci. Vmes so preštevali denar, mesečno plačo, ki so jo menda pravkar prejeli.

Ko sem vstopil, so se vsi obrnili proti vhodu in upri oči na mene. Opazil sem, kako so se jeli potem pomembno s komolci dregati in šepetati med seboj. Eden od mojih dveh spremjevalcev mi je rekel, da bo treba nekoliko trenutkov počakati, da se mi ostala vedno vtric. Na najmanjšo mojo kretnjo sta potala pozorna, celo moje poglede sta zasledovala. Po ulici so tale mlakuze, izpod neba je ralo pršilo, grad je bil skrit v sij megli. Bilo je pravcato aprilkovo vreme.

Med potjo sem si prizadeval, brati misli, ki so se razpršile in vse strani kakor splašenaata golobov, ki je trešilo medje. "Kaj se je zgodilo?" Čemu sliko hrupa, premetavanja, naviganja in te grozne molčecnosti? Pačanu je znano vse, zato se ni izrazil določnejše, ko je miril? Ali mu je "dolgi" repovedal, da ne sme z menoj eč govoriti, kot toliko, kar je ekkel? Ce gre slednjič za to, kdo e snoči streljal, jim pač ne bo ežko dognati, da nisem pravoda radi streljanja samega aka preiskava? Kaj, če tiči še taj hujšega poleg? Ako drugače ne pojde, dokažem svojo ne dolžnost na ta način, da izdam, tje sem bil sноči v resnici in takoj sva se ločila s Fanikom in kod sem se vračal domov. Da, Fanika. Kaj si bo pač mislila, ko zve, da so me prijeli? Ali bo prišla na policijo in izpovestala, kako in kaj je med nama in da sem jo spremjal proti domu? Gotovo ne bo zatajila pred temi ljudmi najine ljubezni. In potem bo zopet vse dobro, vse bo pojasnjeno. Oklenila se bo moje roke in ponosno, kljubajoča bova korakala mimo šrupenih pogledov iz policijskega poslopja. — Kaj neki delajo doma? Policista nemara nadljujeta preiskavo. Še enkrat bosta premetala v obrnili vse v sobi, kjer sta "debeli" in "dolgi" iskala brez uspeha. Bog ve, ce ni sedajte glasovir že odprt, a na mizi razvrščena Fanikina pisma in zraven njih v svinjenem papirju zavita verižica? Policista tiščita glavi skupaj, čitala in si namigavata. Zraven pa stoji tata papa in mama . . . In de-

Da bi le že bil nadsvetnik kaj kmalu tu!" Iz tega premišljevanja me je predramil polglasen razgovor, ki se je začel med načočimi detektivi:

"Ali si ti videl punco?"

"Seveda sem jo!"

"Kakšna pa je?"

Odgovora nisem razločil, ker se je izgubil v splošnem mrmarjanu. Oni pa je spraševal da-

le:

"A kje je sedaj?"

"Menda v bolnišnici."

"Torej ni mrtva?"

"A, kaj še!"

"Ne vem, kdo je bil tu z noco, da je ustreljena!"

"Težko ranjena samo!"

"Tako, a tako!"

Kar sem čul, me je zelo zanimalo in sem napenjal ušesa, da bi zvedel še kaj. Tedaj je vstal gospod za pisalno mizo, segel med kup papirjev in položil predse neki spis. Potem je potemljivo pogledal v kot, kjer je stala gospodična in ji mignil, naj pristopi. Optekla se je naprej in molče obstala pred njim.

"Kako je vaše ime?" je strogo vprašal uradnik.

"Magdalena Noč!" je bil ponjen, tih odgovor.

"Kaj ste po poklicu?"

"Molk."

"Kje stanujete?"

Povedala je in oni je zabeležil. Ko je imel njena generalia, se je naslonil s komolci ob robmize in sklenil roki, kakor k molitvi. Nato je povzgnil glas in začel:

"Magdalena Noč, vi ste sinčiči prenočevali v družbi treh moških v gostilni pri "Turškem bogu"."

"Napačno ste poučeni, gospod," je jekljala nesrečna Magdalena med solzami. "Res je, da sem bila s tremi gospodi, a nabolje nič slabega. Na mizi smo imeli skatij cigaret in steklenico vina."

"Resnično, to niso slabe stvari, he! Toda tisti, ki vas je privpel semikaj, je povedal drugače!"

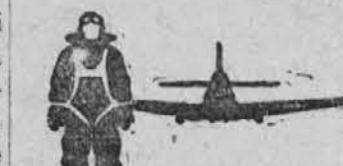
Magdalena Noč pa je vztrajala kar najodločnejše pri trditvi, da ni bilo in ni bilo nič slabega in je dokazovala svojo nedolžnost z bridkimi solzami, ki so menda še strogemu gospodu omehčile srce. Nadaljeval je nekoliko mehkeje, a s pokroviteljskim glasom:

"Noč ima svojo moč. Tak o je! Saj ste čuli, kaj se je zgodilo sinoči. To so sadovi nočnega pohajkanja. Ker se vidiva danes prvč, naj bo! Zaenkrat ne pojdate v ambulančno sobo, a če vas zasačijo še enkrat, bova napela druge strune. Zborom!"

In skešana Magdalena si je obrisala kar z roko solzice ter s smehljajem na ustnah odhitela v naročje — ulice . . .

Dalej pridobljenje

WHERE THE FUEL GOES

It takes 12,500 gallons of gasoline to train one pilot.

Four Points Tavern

Mr. in Mrs. John Polc

SLOVENSKA GOSTILNA

660 East 152nd St. cor. Saranac Rd.

MULberry 9504

NIGHT CLUB — Odprtvo vsako noč do 2:30 zjutraj

Pri nas vam prijazno postrežemo s finim žganjem in dobrim 6% Standard pivom, ter pristnim vinom in okusnim prigrizkom. Dobra godba za ples, vsak petek in soboto.

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim gостом in prijateljem!

Želimo prav vesle božične praznike vsem našim obiskovalcem in prijateljem!

MR. & MRS. JOHN SAURICH
MR. & MRS. JOHN LENARSIC

GOSTILNA

7513 St. Clair Avenue

Našim gostom postrežemo z različnimi likeri, 6% pivom in vinom ter sendviči. Cenjenemu občinstvu se točno priporočamo za obilen obisk.

KARL'S FOOD MARKET

Karl Spretnak, lastnik
1209 NORWOOD ROAD
Mesnica in grocerija

Želimo prav vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nakupite dobrega mesa in grocerije za praznike pri nas. Imamo veliko zaloga.

LOCKER FOOD STORE & CAFE

1425 East 55th Street

Henderson 6058

Vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Pri nas dobite dobro pivo, vino in prvorstno grocerijo.

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

MESNICA IN GROCERIJA

Želimo prav vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se zahvaljujemo za dosedenje naklonjenost in se vam priporočamo za bodo

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO.

POGREGNI ZAVOD

6016 St. Clair Avenue

ENdicot 3113

Zahvaljujemo se vsem za dosedanje naklonjenost ter želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto 1945!

FRANK "TINO" MODIC, JR.

GOSTILNA

6030 St. Clair Avenue

DINE & DANCE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Z najboljšim pivom, vsakovrstnimi žganji, ter dobro priprizkom postrežemo vsem obiskovalcem.

JAMES SLAPNIK, JR.

6620 St. Clair Avenue

HEnderson 8824

CVETLIČAR

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Iskreno se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost, ter se cenjeni javnosti priporočamo za v bodoče. Mi imamo vedno najlepše cvetlice in šopke ter vence za vsak slučaj, najsibo vesel ali žalosten.

CENE ZMERNE

SE PRIPOROČAMO

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto ter se priporočamo v bodoče.

B. J. RADIO SERVICE

1363 East 45th Street

HEnderson 3028

Popravljamo vse vrste radije — vse delo garantirano.

P. A. oprema za vse slučaje.

Sound Car — Izdelujemo plošče po naročilu.

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

PARKWOOD HOME FURNISHINGS

7110 St. Clair Ave. — ENdicott 0511

Stonička

Stonička bi rada pomagala gospodinji. Vsaj pri deci bi rada pomagala gospodinji, ko ni več za drugo delo. Pet jih ima gospodinja, eno manjše ko drugo. Vsemu delu res ne more gospodinka sama kaj. Pa da bi ujela prijazno besedo iz njenih ust, bi rada kjerkoli pomogla Stonička. Pa je Stonička stara, stara. In nadložna je, reva, gluha je ko noč, ne vidi več prav. Pa roke se ji trestejo, in glava ji kinka in pokimava in odkimava venomer. Pa noge je ne nosijo več, kakor bi rada. Pa tako rada bi pomagala Stonička ...

Joče dete v zibelki. Joče, da ga čuje še gluha Stonička. Na jok pa matere od nikoder. Pridrza Stonička iz sobice, da potolaži jok. Posežejo tresoče se roke po otročičku, uspavanko hočejo zapeti brezzoba usta, dotakne se okorela noga zibelke, da jo zaziblje. Kako in kaj in kdaj, Stonička sama ne ve: zakotali se dete iz zibelke, poklopne ga zibelka. Joka Stonička, ne čuje več. Prej pa ko more s tresočimi se rokami dvigniti zibelko z otroka, priteče gospodinja. Gluha je Stonička, pa razume gospodinjo. Kaj ji je storil nedolžni otročiček, da ga hoče zadušiti? Ne vidi več dobro Stonička, pa le spozna na gospodinjih pogledih in kretnjah, kaj ji želi. Smrti!

Deteta, ki je komaj shodilo, ne more človek puščati samega. Spominja se Stonička, kako učiti hoje deteta. Pa kaj in kako, Stonička, kako učiti hoje. Pa kaj in kako. Stonička se sama ne zave — se ji izmuzne dete iz rok. Čof — v gnojnico. Da ne skriči najstarejša sestrica in ne priteče oče, bi dete utonilo. O, še vse drugačen je gospodar ko gospodinja. Sune Stoničko, da se opoteče v gnojnico. Gluha je Stonička, pa le čuje kletvico, da bi se pokrižala pred njo. Ce bi imela časa! Pa je skoraj do kolena v gnojnici. Malo, malo vidi Stonička, pa razbere, tak pogled iz gospodarjevih oči, da nima kdaj ni jekniti nad njegovo neusmiljenostjo in sirovostjo.

Ce hočejo Stonički kaj dopedati, ji morajo kričati na uho, pa vse po navadi narobe razume. Iz fantkovega krika pa se overi, da je lačen. Mleko zanj je na polici pripravljeno, le pogrela bi ga. Gospodinje ni doma. Fantkovo kričanje je vse večje. Leta in leta, nepregledno vrsto let se peterih otrok, živa edinka pri-

je sukala Stonička okoli tega ognjišča, pa bi fantku mleka ne pogrela? — Sreča prinese sosedo mimo veznega praga. Skriči, da se Stonička ozre. Pritečejo ljudje in pogasišo ogenj. Komaj ga pogasišo. Čez zidan obok je že lizal ogenj proti slammati strehi.

Dračja za podžiganje si je pripravila na ognjišče gospodinju, pa polena je sušila. Stonička pa slabovo vidi.

Tarna gospodinja in vije roke: Čemu ji je Bog naložil tako pokoro?

Ni za Stoničko sočutnega pogleda med sosedami.

Kratko in odločno razloži gospodar: Stoničko zaklene v sobico, ki ji je zapisana. Drugače mu poduši ali potopi deco. In zažge hišo in še vse vas s slamnatimi strehami pogori.

Ni za Stoničko prijazne besede med sosedmi.

Skozi edino okence se v sobico nikdar ne prikrade sončni žarez. Streha zakriva okence, da skoz ne Stonička ne vidi neba. Včasih zamečejo okence s kalančami, včasih in dračjem. Temno je v sobici, da priže Stonička pri belem dnevu svečo, kadar kaj išče.

Ne da dihati človeku v sobici. Zadušil bi se človek v njej. Za zaklenjenimi vrati je sobica temnica, ki bi se je bal sam razbojniki.

Svoje dni, ko je prišla Stonička k hiši ... Koliko je pa že tege, kar jo je z godbo in vriski pripeljal rajni Stonič k hiši? Dremlje Stoničkin spomin. Šestdeset let? Petinšestdeset, osem-inšestdeset? Morda jih je že 70? Sedemdeset let! Pa ve vse ure pri svojem bornem spominu Stonička natanko: Tedaj in dolga, dolga leta potem niso po mesecu in mesecu odpirali vrat v sobico. Ropotijo, ki je bila v napotje v sobi in na veži in okoli hiše, rototijo in lavlko so spravljali v sobico. Kadar je rajni Stonič brskal po sobici za primernim suhim lesom za toporišče, je Stonička sitnarila. Taka plesnoba in trohnoba je udarila iz sobice, da se je bašla za deco.

Napenja Stonička spomin, pa ne more določiti, koliko let je bilo med jutrom, ko sta jo starešina in tovariš prenesla čez vežni prag, in večerom, ko je zet s pogledi razodel, naj se iz sobe umakne v svoj kot. Ne preteje let spomin — 30, 35, 40 — Stonička pa čuti bridko, ko da je bilo včeraj: Stonič v grobu poleg svojih zmerom za vsako trpkou besedo

(Dálje na 6. strani)

trjuje z očmi svojemu možu; zetov pogled prosi! Pustite naša samsa v sobi. Ne prikrivajo zetove oči: Gospodar sem čez vse; Vam, tašča, je le zapisan preužitek; zapisan kot, je tesna in temná sobica tu poleg ...

Zaklenil pa zet ni tasče v sobico. Hčerka je imela Stoničko rada, zet je imel hčerkko rad, pa ni reklo besede, ker ni vzdržala matere v sobici.

Mož, Bog ti daj večni mir in pokoj, Stonič, ki si na sam pogled zaloputnil vrata v sobico, da me nisi dražil s trohnobom, mož, mož, hvali Boga, da nisi dočkal tega ... Zet, kjerkoli si že, na tem ali na onem svetu, zet, zet, kako boš odgovarjal na sodbi; kak odgovor dal, ker si mi prodal hišo? Deca, sinovi, hčerke na onem svetu, ali ne vidite, kaj počenjajo z vašo materjo? ...

Ječi Stonička v sobici. Stoka v temi. Toži tišini. Ihtela bi, da bi omehčila gospodarja, jokala bi, pa ni solz iz vdrtnih oči.

Solz ni ... Tekle so tedaj, ko je pobrala davica po vrsti troje otrok; tekle, ko je utonila hčer; kalile, ko je pripeljal mož iz gozdine sina z zmečkanom glavo; lile so, ko je žalost umorila očeta ... Za potok solz so iztočile Stoničkine oči, ko je zavrhela smrt košo po omreženi hčerkki in njenem edinem, komaj porojenim otročku. Ko pelin grenke so lile solze, ko je na kolennih in s povzdignjenimi rokami prosila Stonička zeta, naj se je usmili ... Krvave, kot iz dna srca so lile solze, ko so jo prodajali s hišo. Hišni posestnik mora do smrti preživljati Stoničko. Kdo rad kupi tako hišo? Mož s pooblastilom ni prikrival, kako mu je na potu Stoničkino zdavje. Zeta bi omajale krvave solze, pa je pred dražbo odrnil v svet. Mož s pooblastilom je bilo le do denarja. Živine po semnjih ne prodajajo grše, nego so prodali Stoničko s hišo. Preklinjal je mož z zetom, povoblastilom, kupce se ni razveselil Stoničke, dasi je dobil hišo napol zastonj. Točila je Stonička solze pri drugi dražbi, pa krvave niso bile več. Pri tretji je bilo manj solz. Ko je bil kupil sedanj gospodar hišo, ni bilo več solz v Stonički. Da ga ne jemlje nihče rad pod streho s toliko družino, je sprevidela Stonička. Pa da bi si revž kupil drugo hišo, če bi imel s čim; pa da je gospodinja reva s tolikim drobižem; pa da je lažen na svetu zlepka zo zgrada. Pa da bo kakor zmerom za vsako trpkou besedo

WHITE CITY CAFE

623 East 140th Street

Julia in John Sustarsic

Liberty 9492

MARY & JOE SUSTARSIC

6702 St. Clair Avenue

Gostilne

Pri nas vedno dobite dobro pivo,

žganje in vino ter okusen prigrizek

Skupno želimo vsem našim gostom

in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

ANTON BARAGA

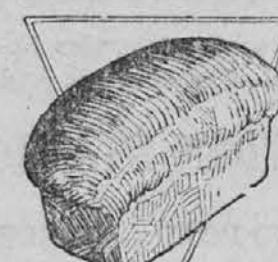
15322 Waterloo Rd.

BONDED WINERY NO. 113

Imamo polno zalogo legalnega vina, dobro, pristno, kapljico, ter se priporočamo za nakup društveno in posameznikom.

COLLINWOOD BAKING CO.

IVanhoe 7526

Zeli vsem Slovencem in Hrvatom prav vesel Božič in sreča polno Novo leto 1945!

Prav vesele božične praznike in radošči polno Novo leto 1945 vam želi

GLOBOKAR'S SUPER SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street—Corner Chapman Avenue

KENmore 9796

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer

Mi imamo najmodernejšo pripravo, da namažemo vaš avto, da bo tekel brezhibno. Auto Repairs and Ignition Work.

Pri nas dobite prvorstno 6% pivo, vino, žganje ter okusen prigrizek. — Se priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Buy Your Christmas Gifts Now!

GIFT SUGGESTIONS

Hosiery — Slips — Gowns — Sweaters —
Pajamas — Handkerchiefs — Fascinators —
Gloves — Purses — Manicure Sets — Cosmetics
Quilted Robes — Pandora Boxes

Grdina Shoppe

Henderson 6800

6111 St. Clair Avenue

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!

Zelimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Mr. in Mrs. Harry
H. Tucker

TUCKER'S SHOE STORE
686 East 185th Street

PETER KEKIC

6622 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Pri nas dobite vedno dobro vino, pivo in žganje.
Se priporočamo za obisk.

DR. FREDERICK DEUTSCH,
M. D.

635 East 185th Street

IVanhoe 1671

vošči

vsem Slovencem in Hrvatom vesele božične
praznike in srečno Novo leto!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANTON STANIČ

1225 NORWOOD ROAD — HENDERSON 9061

Polna zaloga grocerije in mehkih pijač. Se priporoča.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

EUCLID WINDOW SHADE CO.

505 EAST 185th STREET

KEnmore 4343

Slovenska trgovina

Polna zaloga Venetian Blinds, ki so v okras vsaki hiši
MR. MAVER, lastnik

KUPUJTE VOJNE BONDE!

Stonička

(Nadaljevanje s 5. strani)

prejela nemil očitek, je vedela Stonička.

Oj, da ne preprosijo ni otroci ni mož v nebesih Boga, naj se usmili uboge Stoničke in jo pokliče k sebi. Kaj odaša Bog?

Glasno tarna Stonička. Pa ne čuje v svoji gluhoti, da bi koga genila. Tiplje, tiplje po temni sobici, zatiplje kljuko na vrati, povzdigne svoj glas . . .

Vrata niso zaklenjena . . .

Da je še kaj solz v Stonički, bi potočila solzo veselja. Razkošno sije sonce skozi okna v sobo, siplje svojo blagodejno gor-koto pred hišo.

Ni hudoen gospodar. Le zagozil je Stonički.

Otrok zveči svoj palec. Ne igra se z vrstniki. Gotovo je lačen. Oddrsca Stonička v sobico. Oni dan ji je dala stara Lenka kos belega kruha. Sredico je Stonička pojela, skorjo je shrnila v posteljo za zglavljen. Zatiplje skorjo, ponese jo lačemu otroku.

S kriči gospodinja, da pritečejo sosedne na večne pravoge.

Pobegne Stonička, kolikor jo nesejo okorele noge, potožit stari Lenki. Razlagaj ali ne razlagaj sosedam! Zadnje čase zmerom potegnjeno z gospodinjo. Lenka, prijateljica edina, plesiv kruh razdaja? Kruh, ki ga sama ne upaš jesti? Kruh, ki struplja?

Pokonci stara Lenka. Svež, še gorak in mehak kos belega kruha je prinesla Stonički. Sple-snil je v Stoničkini postelji. Pokora, stara, pri hiši . . .

Tako govorš ti, Lenka? Pri-jateljica, duša edina, ki ji more potožiti Stonička . . .

Bože, Bože, s čim se je tako pregrešila zoper tebe, Stonička? Ne pokličeš je k možu in otrokom. Čemu naj še tava po svetu vsa nadložna, gluha starka? Kaj še ni dovolj trpela na svetu Stonička?

Storklja Stonička čez vežni prag. K možu, k otrokom ji hrepene misli. Ne pazi. Spotakne se noga ob visok prag. Po dolgem telebi Stonička v vežo. Šumi ji po glavi: k možu, k otrokom . . . k možu, k otrokom . . . Obleži na obrazu. Trde so noge. Čemu bi vstajala? Ni mehka in rahla postelja v sobici. Veža je polna sončne topote, v sobici je hladno in temno.

Vzlikajo ženske po veži. Sklanjajo se k Stonički, močijo ji čelo, drgnejo jo po senčih.

Zaveda se Stonička, da so ji sosede dobre. Pa se ne gane. Cuti mrzlo vodo na čelu, pa zadržuje sapo, da ne opazijo življenja v njej.

Rahlo jo dvignejo, previdno jo neso v sobico, obzirno jo polože na posteljo. Pripravljajo jo ik kladke za čelo in za na srce. Čisto k njenim ustnicam se skla-

nja sosedna, ki se razume na bolezni in na zdravila.

"Po gospoda . . ." dihne rahlo Stonička.

"Po gospoda, po gospoda!" zakliče sosedna med ženske.

"Po gospoda?" se združuje že-ne. "Saj ni dober tened tega, kar so obhajali Stoničko. Kake grehe naj bi napravila medtem stare, nadložna, gluha in brijava ženska?"

"Po gospoda . . ." šepeče slabo Stonička.

"Po gospoda!" ponovi glasno in skoro zapovedujoče sosedna ob zglavlju.

Prevzemi, duša krščanska, od-govornost, da nisi umirajoči tr-pink izpolnila zadnje želje! Že-lje: Po gospoda . . .

Sosedna, ki nima majhnih otrok, steče k fari. Sosedna, ki ima skoro gosposko perilo, prinese bel prt. Sosedna, ki ima par enakih svečnikov, ju prinese. Sosedna, ki imata na svečnico bla-goslovjeni voščenki, ju natakneta na svečnika. Ne morejo v sobico vse sosedne, ki bi rade po-magale pri pripravah. Tiste, ki ne morejo v sobico, glasno sver-tujejo iz sobe tistim, ki mrlzljeno pripravljajo mizico, pospravljajo posteljo, čistijo sobico. Še po sobi in po veži pospravljajo, po-metajo, čistijo. Svečanost je na vseh obrazih.

Nepremično in zaprtih oči leži Stonička. Svečano in mirno ji je pri srcu, pozabljenja je vsa ne-jevlja na sosede. Le kako so skrbne! Starosti ne spoštujejo. Boga se pa boje!

Edina želja prešinja Stoničko: Naj bi ne bilo tako kmalu go-spoda! Naj bi bile sosedne, kakor so sedaj . . .

V presledkih glasno vzdihne Stonička. Bolečin iz njenih vzdihov ni razbrati. Kakor da mora stare Stoničke . . .

Tiko se usipajo bele snežinke . . .

*Tiko se usipajo bele snežinke
z neba na Pohorja temno pobočje,
kakor da spušča solza bi utrinke
Bog v zapaščene zemlje naročje.*

*Sume, vasice . . . vse se spreminja—
Snež pa le pada niže in niže;
sleherna stvarca, koder se zgrinja,
mojim pogledom je bliže in bliže . . .*

*O, da razgrne še enkrat pred mano
vsu se krasota mi daljnega mesta,
—tam je tvoj dom—kako ljubil vdano
spet bi te znova, družica mi zvesta!*

Janko Samec.

Intermezzo

*Solnce je zrisalo sence, dolge sence,
zrisalo križe, kroge, trikote . . .
V krogih, trikotih in križih sem hodil,
tipal za solncem, ves v sence ujet—
in glej, križi so daljšali se in se zgoščali krogi,
vanje trikoti se mrežili. —
Kdo naj omote razmotra?
Solnce zašlo je—joj, pot sem zgrešil! . . .*

Jan Plestenjak.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

SLOVENSKA PEKARIJA

6724 ST. CLAIR AVENUE

J. Cerar, lastnik

Se iskreno zahvaljujemo vsem odjemalcem ter se priporočamo za naklonjenost v bodoče. Postregli vam bomo najboljše z dobrim pecivom.

Naročite si pri nas okusno pecivo za praznike

Se priporočamo za obilen obisk

DOMINIK LUŠIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th in St. Clair Avenue

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!
Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avto.

JOSEPH DOLINAR

ST. CLAIR AVE. CAFE

6737 St. Clair Avenue

Liquor's

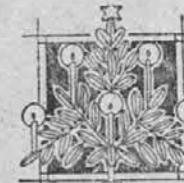

BEER — WINE — LUNCH — LIQUOR
Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

J. OBED

4504 St. Clair Avenue

SLAŠČIČARNA

Zelimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!
Priporočamo našo slaščičarno v naklonjenost, kjer vam bomo vedno prvorstno postregli.

MR. & MRS. LOUIS STRNAD

1168 East 77th Street

vogal Donald Avenue

Mesnica in grocerija

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem.

Vsem našim odjemalcem in odjemalkam kot tudi prijateljem in znancem, ki so tekoma leta obiskovali našo trgovino, se lepo zahvaljujemo in upamo, da nam ostanete naklonjeni tudi v prihodnjem letu.

MR. & MRS. JOHN SIMONČIĆ

6524 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Vsem gostom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Se zahvaljujemo vsem za dosedanje obiske ter se priporočamo za v bodoče. Postregli bomo z dobrim pivom, žganjem in vinom ter prigrizkom. Po naročilu vam pripravimo tudi večerjo.

VENETIAN BLINDS

CURTAIN RODS ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 3154

Window Shades and Wall Paper
Shade Manufacturers and Cleaners
Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANDREW Ruzik

6704 ST. CLAIR AVENUE

Brivnica

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

KUPUJTE VOJNE BONDE!

HECKER TAVERN

1194 East 71st Street

ENDicott 8866

Gostilna

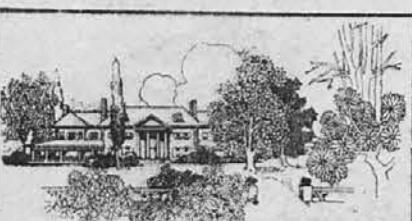
JOHN SUSTARŠIĆ in FRANK HRIBAR, lastnika

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem, da obišejo našo gostilno, v kateri vam vedno postrežemo s finim pivom, vinom in žganjem. Na razpolago tudi imamo vedno okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE — HOUSES — LOTS AND FARMS

986 East 74th Street

Henderson 6607

OLD HOMESTEAD TAVERN

1196 Norwood Road

Henderson 8445

MR. & MRS. FRANK SUHADOLNIK

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom!

Se vam priporočamo za nadaljnji obisk. Postregli vam bomo vedno z dobrim pivom, vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom.

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Da bi prinesel praznik Blagovesti celemu svetu mir, po kateremu vsi tako hrepelim.

MR. & MRS. LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Avenue

Ivanhoe 7618

Vesele božične praznike in zadovoljnosti polno Novo leto, želi vsem

F. J. LAURICH
15601 Holmes Avenue

CONFECTIONERY
COMPLETE FOUNTAIN SERVICE
CANDY AND TOBACCO
MULberry 9467

ANTON IN ANČKA LUZAR

6723 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

Pri nas dobite vse vrste dobro žganje, pivo in vino in okusen prigrizek. Ob prilikih se oglasite pri nas.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

KUPUJTE VOJNE BONDE!

Kjer so vladali Celjski grofje**Celje v preteklosti**

Med slovenskimi mesti ima Celje zelo pomembno vlogo, saj zaostaja po številu prebivalstva, po gospodarski in kulturni moči samo za Ljubljano in Mariborom. Ta pomen se opira na sredisčno lego, na prometno važnost in široko in razmeroma bogato zaledje.

Ta dejstva so se v resnici javljala tudi v celjski preteklosti. Celje je zelo staro mesto. Kdo ga je ustvaril, tega ne vedmo. Vsekakor je obstajalo že v prvem tisočletju pred Kristusom, za Ilirov in Keltov. Teda daj je določil tudi svoje ime, ki se je v malo izpremenjeni obliki ohranilo do današnjega dne, kar je znak, da naselbina nikdar ni popolnoma propadla. Že najstarejši Celje je bilo na današnjih tleh, v kolu med Savinjo in Voglajno, razvijalo se je zaradi mnogih ugodnih okolnosti, čeprav so ga često ogrožali valovi bistre in neugnane Savinje.

Velik razmah je doživel Celje v rimske dobi. Bilo je središče obširnega ozemlja, ki je segalo od dolenskih grščev do pohorskih vrhov, od mirne Sotle do povirja Savinje. Rimsko Celje po svoji velikosti ni zaostralo za današnjim mestom in je imelo mnogo odličnih stavb, celo okolne grše so krasile vite rimske in poročanje teh vaščanov. V Ložici pri Celju je bilo več desetletij veliko taborišče druge rimske legije, ki je po trdnici lahko dosegla celo do Donave, severne meje mogočne svetovne države.

Rimska oblast na celjskih tleh je bila več stoletij v polnem sijaju. Rimski kultura, ki se je tu bohotno razvijala, je imela tri stoletja poganski značaj. Okrog leta 300 po Kristusu pa se je v mestu ukoreninilo krščanstvo. Kmalu je živelo tu toliko kristjanov, da je postaleno mesto, važno krščansko središče; bilo je sedež škofa. Ko so pred več kot 50 leti gradili v bližini kolodvora sedanje poštno poslopje, so pri kopanju temeljev zadeli na obsežne ostanke dveh rimskih cerkva, manjše, starejše in večje, mlajše. V mozaiku pod olтарjem so se čitala imena poobožnih kristjanov, ki so dali svoj dar za veličanstvo božje hiše. V severni steni župne cerkve v Št. Pavlu pri Preboldu je danes vzidana plošča škofa Gaudencija, ki je bil brezvonom celjski višji pastir. To so popolnoma stvarna dejstva.

Vrh tega pa gorovi o krščanstvu v rimskem Celju tudi popožna legenda o svetem Maksimilijanu, cigar rojstna hiša naj bi bila stala na tleh sedanjega kapucinskega samostana in ki naj bi bil končal svoje mučenško življenje poleg sedanje, njemu posvečene cerkvico.

Več stoletij trajajoča doba preseljevanja narodov je zadala rimskemu Celju smrtni udarc. Mesto se je razrušilo v razvaline, prebivalstvo se je po večini razbežalo, škof Ivan sam

več stoletij trajajoča doba preseljevanja narodov je zadala rimskemu Celju smrtni udarc. Mesto se je razrušilo v mestu samem, v sedanjem vojašnici kralja Petra.

O Celjskih grofih vemo, da so bili močno posvetni gospodje,

je iskal zavetja v Istri. Prihod slovenskih plemen je zaključil burno dobo. Na celjskih tleh se je razvilo novo, čeprav skromno življenje. Kako se je razvilo v prvih stoletjih po slovenski našelitvi, nam ni pobliže znano. Verjetno je, da je celjsko ozemlje pripadalo državi kneza Vojnomira.

Okrog leta 800 je prišlo v sestav francoske države Karla Velikega. Časi so bili pa še vedno viharni. Boji z Obri so se odražali na celjskih tleh in Madžari so po letu 900 izrinili iz celjske okolice nemške gospode. La pologama so si zopet pridobili prejšnjo oblast.

Tedaj je na celjskih tleh nastalo središče obsežne politične pokrajine, ki je segala na jugu globoko v Dolenjsko in na severu preko pohorskih slemen, Savinjsko mejno krajino. Tedaj so bili Kraji na čelu mejni grofi, ki so bili iz slovenskega koroškega rodu sv. Heme. Ko je nemški kralj odpravil Savinjsko mejno krajino, je začasno prestalo samostojno politično življenje, toda trajno se ni dalo zadržati. Po zanimivih in dramatičnih zgodovinskih dogodkih so postali gospodarji vsega slovenskemu ozemlju Habsburžani.

Na celjskih tleh pa je bila njihova oblast sibka in je končno prestala. Iztrgal jim jo je iz rok mogočni rod Celjskih grofov, ki so naprej gospodarili na žovnškem gradu pri Braslovčah. Ko so leta 1331 pri svojih sorodnikih Vobržanih do bili v svojo posest Celje, to je grad in trg pod njim, se je začela njihova sijajna pot proti moči in slavi. Postali so silno bogati, dobili so najprej grofski in nato še knežji naslov po svojem bogastvu pa so presegali mnoge vladarje tedanjih čincov. Rimski obzidja razvijala naselbina, ki je dobila mestne pravice že od Celjskih grofov (1451), vendar je ozemlje mestne občine obsegalo tudi obsežen okolni svet.

Marsikatera burja je šla v naslednjih stoletjih preko Celja. Poleg požarov, povodnj in kuge mu niso prizanašali ne zunanjii in notranji boji. Reformacija je luhovala v njem močno razburkana. Protestanti so bili držni in so si hoteli urediti bogoslužje v mestu. Ker to ni šlo, so se umaknili v Golče pri Žalcu, kjer so si na plemiškem zemljišču zgradili zasebno lepo in dobro utrjeno svetišče in šolo z domom za predikanta. Toda protestantizmu v katoliški slovenski pokrajini ni jilo z rožicami postlano. Leta 1600 jim je protireformacijska komisija sodelovanjem Žalčanov in okolnih kmetov njihovo svetišče uničila. S tem je padla njihova trdnjava, katoličani so pa kmalu dobili novo versko postojanko: škof Tomaž Hren je leta 1615 blagoslovil na gričku nad Savinjo ležečo lepo kapucinsko cerkev. Temu božjemu hramu se je kmalu pridružil še eden: Ko je leta 1679 razsajala kuga, so se meščani zaobljubili in začeli graditi cerkev sv. Jožefa na ičem gričku nad mestom.

Mesto je še vedno obdajalo obzidje. Ko je postaleno nepotrebno, so ga proti koncu 18. stoletja veneciana podrla. V mesto je začel prihajati nov duh, v smislu mo-

(Dalej na 8. strani)

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Re-Nu Auto Body Co.

JOHN POZNICK in MAX ZELODEC, lastnika

982 EAST 152nd STREET

zraven Post Office na Five Points

Mi vam popravim fenderje in body na vašemu avtomobilu, da bo kot nov.

DELO GARANTIRANO — CENE ZMERNE

Naš telefon je GLenville 3830

A. KAVCNIK — J. LEVSTIK
THREE CORNERS CAFE
1144 East 71st Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete za praznike. Postregli vam bomo z najboljšim pivom, žganjem in vino ter z finim prigrizkom.

BACH'S BAKERY

"Where Quality Counts"

7108 St. Clair Avenue

ENDicott 4770

A. A. BACH AND SON

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se zahvaljujemo za vašo naklonjenost in se priporočamo za obisk v bodoče.

Vesele božične praznike želi vsem

MOLLY'S TAVERN

7508 St. Clair Avenue

M. FUCIĆ, lastnik

Pri nas vam postrežemo z dobrim pivom, vinom in žganjem in z dobrim prigrizkom. — Se priporočamo za obisk.

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

6806 St. Clair Avenue

Modna trgovina z moško in žensko opravo

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

ANTON KOROŠEC

BONDED WINERY

6629 St. Clair Avenue

ENDicott 2233

Se priporočamo, da si nabavite za praznike dobro vino pri nas.

GEO. KOVACIĆ

Brivnica

6314 St. Clair Avenue

V. Hrvatski dom

Vesel božič in srečno novo leto želimo vsem prijateljem in znancem!

Se zahvaljujemo za dosedjanjo naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

KUPUJTE VOJNE BONDE!

MR. IN MRS. MARIO KOLENC

6220 St. Clair Avenue

ENDicott 9138

GOSTILNA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

Se priporočamo za naklonjenost

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Avenue

HENDERSON 8638

AGNES BUKOVEC

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nakupite pri nas najboljšega svežega in doma prekajenega mesa.

MR. & MRS. L. ZUPANIČ

1140 EAST 67th STREET

Grocerija

HENDERSON 0336

Veseli prav vesele božične praznike in srečno Novo leto, ter se priporočamo za naklonjenost v bodoče.

JOE ZALOKAR

911 ADDISON ROAD

Gostilna

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom in prijateljem.

Pri nas vam postrežemo z dobrim pivom, vinom in žganjem. Se priporočamo za obisk.

Veseli prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem

ANTON PRIMC

985 ADDISON ROAD

HENDERSON 0160

Grocerija

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

MR. & MRS. ANTON PETKOVŠEK

965 ADDISON ROAD

HENDERSON 4893

Žganje — pivo — vino

FRANK KLEMENČIČ

1051 ADDISON ROAD

HENDERSON 7757

Barvar in dekorator

Zahvaljujem se za dosedjanjo naklonjenost ter se priporočam tudi za v bodoče.

Želimo veseli božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Bohar's Beauty Salon

v S. N. D.

6407 St. Clair Avenue

HENDERSON 5296

Vsem posetnicam našega lepotilnega parlorja kakor tudi vsem prijateljem in znancem želimo veseli božične praznike in srečno novo leto!

Se priporočamo za naklonjenost. Delo pravovrstno in cene zmerne.

Adam Milkovič:

NJENA SLIKA

Ono noč, preden sem odšel zdoma, sem slišal biti vsako uro in sem celo natančno ločil stopnice starca od mladih ljudi, ki so se sprejihali mimo okna še pozno v večer, zakaj bila je jasna noč. Skozi nezadrtlo okno je bila čista mesečina in prav dobro se spominjam, kako narahlje je pogledala vsak predmet, dokler se ni priplazila do slike moje matere, kjer je obstala—vsaj meni se je zdelo tako.

Mati, ki je navadno spala v sosedni sobi, je to noč včasih globoko vzduhnila; menda je natihem jokala. Tudi ona ni mogla spati, in včasih sem slišal, kako je zaškrpila pod. Pri nas smo imeli smrekov pod.

Odprl sem oči, da bi videl, ali se morda že ne dani a sem jih ta trenutek strahoma zaprl. Nad menoj, prav nad mojim čelom, je bil sklonjen starikavi obraz moje matere in iz njenih široko odprtih oči je viselo dvoje solz, dvoje velikih solz. Menda je mislila, da spim, ampak jaz sem natančno slišal, ko je potiho rekla: "Jutri greš, od mene greš . . . Ti moj! . . ."

Iztegnila je roko in se z njo narahlje doteknila mojih las. Vem, da bi ne storila tega, ko bi vedela, da bedim; zakaj moja mati je ljubezen pred nami otroki vedno skrivala—ta trenutek pa se je izdala. In ko sem tedaj odprl oči, se je hipoma odmeknila in skoro prestrašena vprašala:

"Ne spiš? Saj je šele tri po polnoči!"

"Tri po polnoči," sem ponovil, potem sem se, ne vem zakaj, namernil in se obrnil na drugo stran. Mati si je ta hip prikrila oči, se dvignila in kakor bi jo bilo sram, tipaje z levico odšla v svojo sobo. Ne vem, kaj mi je bilo, da sem vstal in po prstih stopil za njo; a ko sem skrivaj pogledal izza podbojev, sem viden, da je mati nepremično stola ob steni, da je držala na obrazu ruke in vanje jokala.

"Pojdite spat, mati," sem rekel, "saj je šele tri po polnoči!"

Potem sem se splazil nazaj in se zakopal med blazino. Mahoma pa se mi je zazdelo, da se še ni umiril moj smeh, da se iznova plazi od sten, da postaja glasnejši in glasnejši, in potem, menda že napol v snu, sem slišal, kakor bi mi nekdo rekel: "Zakaj si jo žalil? Zatajil si vso svojo ljubezen . . . kakor Juda si . . ."

Potuhnil sem se in sem zaspal. Sonce je bilo že visoko, ko sva stala z materjo pred pragom. Ne spominjam se, kaj mi je rekla, a to vem prav dobro, da sva si podala roke in da sva potem, Bog ve zakaj, še dolgo stala brez besede drug pred drugim. A ko sem prestopil prag, da bi odšel, je ona stopila v sobo, šla naravnost k steni, kjer je visela njena slika, in jo skrivaže za svojim hrbotom prinesla za menoj. Potem mi jo je molče stisnila v roke in jaz sem jo, ne da bi jo bil

ENAKOPRAVNOST

pogledal vsaj za kratek čas—vteknil v žep in odšel.

Dolgo je visela v moji sobi. Zaradi revnega okvira sem jo obesil bolj na skrito mesto. To sem storil kar tako, morda iz tiste mladostne gizdavosti, ko se mladeč zave, da je njegova uboga, puhla učenost in mestnost prerasla modrost in dobroto kmečke, revne žene. No, tam v tistem mračnem kotu je ni nihče opazil, še jaz je nisem dostikrat ogledoval.

Pa me je obiskala nekoč mla-đa ženska, ki mi ni bila samo žnanka, vse več se je budilo do nje v mojem srcu . . .

Njene oči so obvisele na mate-rini revni sliki.

"Kaj je ta ženska?" je vprašala, potegnila iz cigarete in punila vanjo dim. Pri priči me je strezel mraz.

"Povej," je rekla potem napol v smehu, "kdo je ta ženska?" Že segla po sliki.

Vstal sem in se vzrvnal:

"To je moja mati," sem re-kele, in sem ji hotel vzeti sliko iz rok.

"Čakaj," je rekla ukazujoč. Potem je vzel iz torbice svojo sliko, iztrgala materino iz okvira in . . .

"Marta!"

Zgrabil sem se za prsi. Ta trenutek se je v meni oglasilo: kakor struna je bilo, struna, ki je še nisem čutil tako zveneti, a zdi se mi, da je ta hip zazvenela tako čisto, tako mehko, kakor so bile mehke nekoč le materine besede in čista le njena ljubezen.

Vztrepetal sem in kakor otrok sem se zbalih rok dekleta, ki so oskrnile to sveto podobo. Zazdelo se mi je, da so gusne, da so te roke mrzle, in

ko se je z njimi doteknila mo-jih, sem jih umeknil in je ma-terina slika padla na tla. Planil sem po nej kot po svetinji, jo pobral in jo visoko dvignil pred se.

Videl sem, bila je natrgana, a jaz sem jo ta trenutek poljubil — prvikrat v življenu . . .

Spominjam se, da sem bil hip nato v sobi sam in da je po stopnicah nekdo urno odhajal. Pla-nil sem k oknu in vrgel sliko žen-ske pred hišni prag. Videl sem jo, da se je pripongila in jo po-prala—Marta.

"Tako," sem reklo.

"Tako," je rekla ona spodaj. Potem je ni bilo nikoli več . . .

PESEM OB JASELČAH

Glej, bratec, glej:
sredi noči
hlevce stoji,
lučka ob lučki gori.

Čuj, bratec, čuj:
zvezde pojo
rahlo, svetlo
pesem za dobre ljudi.

V mahu gorko

ovčka sede,

bele cesté

polne so srečnih ljudi.

Saj si jo znal:

kakor nekoč

to sveto noč

spet naj v sreče gorovi!

Anton Žužek.

Ko je ob prevratu Celje do-bilo svoj slovenski obraz, je na-stalo v resnici normalno stanje, odpadlo je, kar je bilo neorgan-skega, čeprav se še rahle sence vlečeo. Ali živiljenje napreduje.

Kjer so vladali Celjski**grofje**

(Nadaljevanje s 7. str.)

derne dobe je polagoma napredovalo. Vlada je sredi 18. stoletja sicer uničila provincialno samostojnost celjske grofije, toda v novi upravi je mesto ohranilo svoj centralni pomen ter je dolgo prednjaci Mariboru. Dobilo je najprej okrožni urad, končno pa je obdržalo okrajno glavarstvo in poleg okrajnega se okrožno sodišče.

Postalo je tudi važno kulturno središče: dobitilo je gimnazijo in v okviru normalke se je razvilo učiteljstvo. Celjski župnik je dobil naslov opata, ki je bil v Celje prenesen iz Starega Trga pri Slovenjem Gradeu. Za pomembnost Celja je značilno dejstvo, da se Anton Martin Slomšek dolgo ni mogel odločiti o tem, ali naj prenese sedež lantvinske škofije iz St. Andreja na Koroškem v Maribor ali v Celje. Ugodnejše okolnosti so otločile v prid Mariboru, toda velikemu vladiku je bila velika uteha, ko je lahko ljubljenemu Celju, kjer je preživel svoja diaška leta, dal novo postojanko v naseljnični otčetov lazaristov, ki je nastala poleg cerkve sv. Jožefa; tu sem so kmalu jeli trumoma prihajati pobožni verniki.

V drugi polovici 19. stoletja je postal Celje jako nemirno. Doba nacionalnih bojev je razdelila prebivalstvo v slovenski in nemški tabor. Da je večina mestnega prebivalstva izvirala iz slovenske bližnje in daljne okolice, o tem se ne da dvomiti.

Nekaj je pač bilo v mestu nemških, pa tudi čeških in italijanskih naseljencev, obrtnikov in trgovcev, ne glede na uradništvo, učiteljstvo in vojsko. Toda vladajoči sistem je povzročil, da se je večina mestnega prebivalstva, čeprav je živila sred popolnoma slovenske okolice, izrekla za pripadnost k nemškemu taboru. Bilo je pa v mestu tudi mnogo zavednih Slovencev, med izobraženci, med srednjimi in delavskimi sloji.

Borba, ki so jo ti Slovenci vodili ne samo za svoj obstoj, ampak tudi za narodni, gospodarski in kulturni okolice ter Slovencev na Spodnjem Štajerskem sploh, bi zaslužila vstevnega in podrobnega opisa. Dejstvo, da so se Slovenci v Celju leta 1906 razdelili po svetovnem nazoru v dve skupini, tej borbi ni mnogo škodovalo, kajti ne ena ne druga skupina ni pozabila, da imata poleg posameznih tudi skupne cilje.

Ko je ob prevratu Celje do-bilo svoj slovenski obraz, je na-stalo v resnici normalno stanje, odpadlo je, kar je bilo neorgan-skega, čeprav se še rahle sence vlečeo. Ali živiljenje napreduje.

SMASH THE AXIS BUY WAR BONDS

V naši gostilni vedno postrežemo gostom vladivo-

in prijazno z okusnim prigrizkom in najboljšo pijaco-

MR. & MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljšo pijaco, pivo, vino, žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo, da nas rojaki obišejo.

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

VEDNO NAJBOLJSE BLAGO — NIZKE CENE

KREMZAR FURNITURE

Trgovina s pohištvom

6405 St. Clair Avenue

ENDicott 2232

Vesel božič ter srečno novo leto želi

»SEME'S CAFE«

LOUIS SEME, lastnik

Veseli prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

KALISH DEPARTMENT STORE

MODNA TRGOVINA — 7010 ST. CLAIR AVE.

BILL'S SHOE STORE